

До Ради суддів України

Прокопенка Олександра Борисовича

Мотиваційний лист

За результатами попереднього XVII позачергового з'їзду суддів України кожним зроблено висновок про бачення суддівською спільнотою розвитку системи судоустрою України та її ролі у функціонуванні Конституційного Суду України.

Конституційний Суд України, у розрізі існуючої в державі системи стримувань та противаг, посідає виняткове місце в розподілі влад, є державним органом особливого призначення та більше, ніж просто судом, зокрема у зв'язку з останніми конституційними змінами щодо правосуддя та виокремленням його із судів системи судоустрою.

Разом з тим юрисдикційній діяльності Конституційного Суду України притаманні риси судочинства, насамперед через встановлення на конституційному рівні можливості звернення особи зі скаргою на захист своїх прав у разі сумніву в конституційності закону України чи окремих його положень, застосованих в остаточному судовому рішенні у справі такої особи, за умови вичерпання всіх інших національних засобів юридичного захисту. Таким чином, Конституційний Суд України є інституцією, що перебуває в механізмі захисту прав і свобод людини і громадянина, й виконує правозахисну функцію у розумінні статті 55 Конституції України як останній рубіж використання національних засобів юридичного захисту прав і свобод особи.

Незважаючи на те, що в аспекті конституційних змін і триваючого судоустрійного реформування правовий статус суддів Конституційного Суду України змінюється, все ж саме судді системи судоустрою України є найбільш наближеними до суддів Конституційного Суду України за своїми законодавчо встановленими цілями та завданнями щодо забезпечення верховенства права, недопущення звуження змісту та обсягу прав і свобод людини, транспарентності, повного і всебічного розгляду справ, обґрунтованості та обов'язковості ухвалених рішень. За таких обставин судді судів системи судоустрою забезпечують реалізацію в державі існування права в його суб'єктивному значенні, тоді як судді Конституційного Суду України, окрім здійснення повноважень щодо конституційного нормоконтролю, втілюють право в об'єктивному його розумінні, а тому різними шляхами досягають однакової цілі – створюють умови панування права у суспільстві щодо захисту прав і свобод людини. На мою думку, саме представниками судової влади у своїй більшості має наповнюватись Конституційний Суд України.

Як досвідчений суддя, який має багаторічні навички роботи в усіх судових інстанціях, знання та вміння розглядати юридично значущі справи у сфері права, досвід здійснення правосуддя у Верховному Суді України та належне, на мій погляд, забезпечення сталої та єдиної судової практики, яке мені довірили здійснювати судді адміністративної юрисдикції у Великій Палаті Верховного Суду, а також маючи досвід наукової діяльності, що виразився у роботі над проектами нормативно-правових актів, розробці коментарів до чинного

законодавства та ґрунтовному дисертаційному дослідженні права кожного на справедливий суд, вважаю, що заслуговую на довіру суддівської спільноти бути гідним її представником у Конституційному Суді України.

Саме спеціалізація за адміністративним напрямом протягом останніх років, який є досить наближеним до конституційного завдяки регламентації публічно-правових відносин, спрямованості на забезпечення та захист прав, свобод та інтересів особи у сфері публічного управління, ґрунтуванні на спільних принципах верховенства права, законності, поділу влад, надає мені впевненості у власній можливості якісно та ефективно здійснювати повноваження судді Конституційного Суду України для досягнення верховенства Конституції України через забезпечення верховенства права в суспільстві, що сприятиме дієвому розв'язанню правових конфліктів у державі, зменшуючи подальше звернення осіб до міжнародних судових установ (враховуючи спільну правову природу конституційних і конвенційних прав людини і громадянина).

Ефективним способом виконання цього завдання, на відміну від суддів судів системи судоустрою України, є повноваження Конституційного Суду України тлумачити Конституцію України та визнавати норми законів неконституційними, що є особливим фактором зворотного зв'язку між правозастосувавцем і законодавцем.

Тому посилення ефективності діяльності Конституційного Суду України в механізмі захисту прав і свобод людини та громадянина, ухвалення цим Судом таких рішень, які стануть належним ґрунтом і додатковою нормативною базою для постановлення справедливих та мотивованих рішень судами системи судоустрою, що обов'язково приведе до сталості та єдності судової практики, зайняло вирішальне місце у вираженні наміру претендувати на посаду судді Конституційного Суду України.

Результати такої роботи, упевнений, стимулюватимуть позитивний розвиток судової реформи, сприятимуть утвердженню позитивного й гідного ставлення суспільства до діяльності суддів, віри у їх професіоналізм, об'єктивність та незалежність.

Отже, як убачається з цього листа, мої особисті погляди, цілі та завдання не змінились з моменту попередньої участі у діяльності найвищого органу суддівського самоврядування. Протягом усієї професійної діяльності своє відношення до учасників судових процедур, бачення та розуміння Закону я викладав у власних судових рішеннях та окремих думках, з якими має змогу ознайомитись кожен із загальнодоступних джерел, під час публічних виступів на наукових заходах та в ході викладання суддям, до чого залучався Національною школою суддів України. За таких обставин кожен може, якщо не через особисте спілкування, то через ознайомлення з результатами моєї професійної діяльності, переконатись у моїй готовності бути гідним представником судової влади у Конституційному Суді України.

27.02.2020

О.Б. Прокопенко